

VOĈO DE KURACISTOJ

Monata organo por internacia korespondado de Kuracistoj en aferoj profesiaj,
etikaj kaj social-medicinaj. *En unusco estas forto*

Adreso de la redakcio kaj administracio:
D-ro Stefan Mikołajski
Lwów, Strato Śniadeckich Nro 6
Aŭstrio-Galicio.

Eliras la 1-an de ĉiu monato.
Abonprezo jare: 1.5 spesmilo = 3.60 kronoj aŭstriaĵ = 3 markoj = 4 frankoj = 3 ŝilingoj = 1.5 rubloj = 0.75 dolaro.

Invito al la abono por la III jarkolekto 1910 de la „Voĉo de Kuracistoj“.

La jara abonprezo: 3.60 kronoj aŭstr. = 3 markoj = 4 frankoj = 3 ŝilingoj = 1.50 rubloj = 0.75 dolaro.

La unua numero de la III jarkolekto aperos la 10-an de decembro 1909.

La nombro de ekzempleroj estos reguligita laŭ ricevitaj abonpagoj.

Por evitigi mankon en la kompleto, ni rekomendas senprokrastan alsendon de la abonpago.

La novaj abonantoj povas ricevi jarkolekton 1909 po plimalaltigita prezo de 1.5m = 2.40 kronoj aŭstr., kiom la provizo sufiĉos.

Oni bonvolu alsendi kune kun la abonpago **ekzaktan adreson de la abonanto**, kolegoj rusaj ankaŭ adreson en rusa alfabeto krom la latinalfabeta.

Ĉiuj amikoj de nia organo estas petataj varbi kiel eble plej multajn abonantojn inter iliaj konatoj.

ENHAVO:

Ĉe la fino de la jaro	214
Referatoj	214
<i>Interna medicino.</i> Franke. Pri funkcia signifo de la periferiaj vazoj ĉe cirkulada inkompensacio kaj pri la tiel nomata periferia inkompensacio. — Dieto ĉe ileotifo. — August Seibert. Kamforo kaj pneŭmokokkoj. — H. Fritsch, Frangol.	
<i>Nervaj malsanoj.</i> Jendrassik. Pri difino de neŭrasteno.	
<i>Pediatrio.</i> Proskauer. Acetonurio ĉe skarlatino.	
<i>Ĥirurgio.</i> M. Katzenstein. Kuracado de la vejnvarikoj per enmuskoligado de la vejnoj. — Radliński. Pri operacia kuracado de pulma emfizemo.	
<i>Oftalmologio.</i> Wicherkiewicz. Kuracado de traĥomo per gonokokkoj.	
<i>Ginegologio kaj obstetrikio.</i> F. Weber. Pri uzado en obstetrikio de sensangigo de la malsupra duono de korpo laŭ Momburg. — Ott. La kompara taksado de operaciaj metodoj por kuraco de utera kankro. — V. Wallich. La artefarata mamsuĉo. — Krajevska. Pri tetanio ĉe osteomalaciulinoj.	
<i>Malsanoj haŭtaj kaj veneraj.</i> Ryszard Biehler. Aldono al diagnozado de la makuloj ĉe lepro tuberoza kaj nervoza.	
<i>Diagnostiko.</i> F. Berka. Pri la kvanteca rilato de la tuberkulozaj bakterioj, aperantaj ĉe diversaj sputo-kolorigadoj. — Gösta-Bohmansson. Pri la kvalita pruvo de la urina sukero.	
Kroniko	219
Komunikajoj de T. E. K. A.	219
<i>Felietono.</i> Bronisław Piłsudski. Nasko, gravedeco kaj aborto ĉe la loĝantoj de la insulo Saĥalin (Fino). — D-ro Jan Stella-Sawicki. En tri semajnoj post la edziniĝo. — D-ro Fels. Aforismoj kuracistaj.	

La sekvonta numero eliros jam la 10-an de decembro kaj estos dissendita nur al la kolegoj, kies abono por la jaro 1910 ĝis tiu templimo estos pagita al la redakcio.

Ĉe la fino de la jaro.

Fermante la duan jarkolekton, ni devas danki al ĉiuj kolegoj, kiuj per kelkoblaĵ abonoj, varbado de novaj abonantoj, kunlaborado aŭ aliamaniere faciligis al ni la taskon kaj ebligis pliampleksigi la eldonaĵon. Sen tiu ĉi helpo, pri kiu ni esperas ankaŭ en nia plua celado, la eldonado de esperanta ĵurnalo medicina estus ankoraŭ neebla, ĉar la kuracista esperantistaro ne ankoraŭ tiom multiĝis, ke ĝi povu certigi ekziston de aparta sia revuo, se la multnombrecon ne anstataŭus oferemo kaj propaganda fervoro.

Decidinte ankoraŭ la trian jaron daŭrigi nian laboron, ni alvokas ĉiujn amikojn de Esperanto al favora kunhelpado. Se dum tiu ĉi tria jaro la movado esperantista inter kuracistoj diverslandaj progresados laŭ tiu sama proporcio, kiel en la jaro pasinta, ni povos jam poste per rapida paŝo iri al nedubebla venko. En la jaro 1909 la nombro de la abo-

nantoj triobligis, kio permesas antaŭkalkuli, ke en la jaro 1910 ni akiros ĝis 2000 abonantojn, se nur la forto de propagando estos la sama. Kaj ĉe 2000 abonantoj ni jam povus sen granda risko eldonadi la revuon du-semajne, ne plialtigante notinde la abonprezon. La transiro al la semajna ĵurnalo estus tiam afero de la plej baldaŭa estonteco.

Antaŭen do, karaj samideanoj! Antaŭen sen halto, sen laciĝo, sen malkuraĝiĝo pro momentaj iaj malhelpoj. Ĉiu el ni penadu konvinki en ĉiu monato almenaŭ unu nekredeman, varbi nur unu novan kunbatalanton kaj tio ĉi sufiĉos por grava komuna sukceso. La kuracistaro, el kiu eliris la esperanta lingvo, plej bone komprenas kaj sentas, ke esperantismo estas granda ideo, pacigonta la homaron kaj alportonta al la scienco nemezureblajn utilojn.

Redakcio.

Referatoj.

Interna medicino.

Franke (Lwów). **Pri funkcia signifo de la periferiaj vazoj ĉe cirkulada inkompensacio kaj pri la tiel nomata periferia inkompensacio.** (*Lwowski Tygodnik lekarski 1909, n-ro 38, 39*). 1. La periferiaj vazoj subtenas grave la normalan sangocirkuladon, laborante simile al la koro (centra), kiel memstara suĉ — prema pumpilo (koro periferia), aganta harmonie kun la centra koro. 2. La cirkulada inkompensacio povas ankaŭ esti kaŭzata per funkciaj malordoj de la periferiaj vazoj (periferia koro) kaj tiam ni nomas ĝin periferia inkompensacio. 3. La periferiaj vazoj povas per memagado kompensi cirkuladajn malordojn, sekvantajn el malforteco de la centra koro kaj tiam ni parolas pri periferia kompenso; la vazoj, kaj precipe la ventraj, estas kvazaŭ la lasta rifuĝejo (*ultimum refugium*) por la definitiva subteno de la cirkulado en kompenza stato. *D-ro Fels.*

Dieto ĉe ileotifo. (*Journ. of. Amer. Assoc. 4. IX. 1909*). La dieto ĉe tifo antaŭ ĉio devas sin direkti laŭ la alteco de la febro, laŭ la simptomoj de la stomako-intesta kanalo kaj laŭ la kvalito de l' ekskremento; neniam ĝi devas esti skema. Per lerta regulado de la dieto oni devas antaŭzorgi kontraŭ la detruo de la korpaj fortoj,

kial kontraŭ la difektiĝo de la nerva sistemo pro tiel longedaŭra kaj febrema ekmalsaniĝo. Albumeno en formo de viando, lakto kaj ovo, karbonhidratoj, ekzemple avena muko, sukero; kafo kaj teo, kiel ekscitiloj por la centroj, kuirejsalo kaj akvo devas esti la ĉefaj konstantaĵoj de la dieto. La apliko de gelateno, kiel citrona aŭ oranĝa gelateno, havas krom ĝia nutra valoro ankoraŭ la utilon, ke ĝi altigas la koaguleblecon de la sango. Apartan atenton oni direktu al la intesta kanalo kaj zorgu pri ĉiutagaj malpleniĝoj. Timpanio ne estas tifa simptomo, sed ĝi estas kaŭzita per dietaj pekoj aŭ malordoj de la intesta funkcio. Pli longa daŭro de timpanio altigas la danĝeron de intestaj sangadoj kaj de la perforacio. De la tiel nomataj intestaj antiseptiloj la salolo (0.25 ĉiujn ses horojn) montriĝis dum la unuaj semajnoj kiel efika rimedo; poste la urotropino mortigas la bacilojn, lokiĝintajn en la galveziko aŭ en la renpelvo. La plej bona desinfektilo de la stomako kaj duodeno estas la normala kvalito de la stomaka suko; tial ĉiutagaj dozoj de kelkaj gutoj da *acid. hydrochl. dilut.* estas oftete konvenaj. *D-ro Fels.*

August Seibert (New York). **Kamforo kaj pneŭmokokoj.** (*Munch. med. Wochenschrift 1909 n-ro 36*). La aŭtoro aplikas grandajn dozojn de kamforo en pneŭmonio

kaj laŭdas bonajn rezultatojn de tiu ĉi kuracado. Li injektas subhaŭte je unu fojo po 12 cm. ³ de la 20% oleo kamforata kaj ripe-tas la injektadon ĉiujn 12 horojn, ĝis temperaturo, pulso, spirado de la malsanulo fariĝas normalaj kaj poste ĉiujn 24 horojn, ĝis la pulmoj montriĝas liberaj de patologiaj ŝanĝoj. Ĉe infanoj la dozo estas duone pli malgranda.

Laŭ la aŭtoro en ĉiu kazo de la pneŭmonio jam post la unua injekto okazas evidenta pliboniĝo, kiu post sekvantaj injektoj progresas kaj plena resaniĝo alvenas pli rapide, ol ordinare, sen krizo, kvankam la eksudato en la pulmaj alveoloj komence restas kaj nur grade malaperas.

S. konsideras, ke kamforo mortigas pneŭmokokojn en la cirkulanta sango. Eksperimentoj laboratoriaj montris, ke ĝi en tre malforta solvaĵo (1/10,000) ĉesigas aperadon de la kolonioj de pneŭmokokoj en nutraĵaj medioj, infektitaj per ili.

La injektojn konsilas la aŭtoro komenci kiel eble plej frue, ankaŭ ĉe sola suspekto pri pneŭmonia infekto kaj ne malgrandigi la dozon, de li indikitan, prefere ĝin pligrandigi, ĉar la sperto de diversaj klinikistoj pruvis, ke malsanuloj toleras ankoraŭ pli grandajn kvantojn da kamforo sen ia ajn malutilo. Li akcentas, ke oni devas akurate observi la terminon de 12 horoj por ĉiu injekto. La oleo kamforata kaj la injektiloj estas sterilizendaj per boligado antaŭ ĉiu injekto.

H. Fritsch (Bonn). **Frangol.** (*Therapeutische Monatshefte* 1909, n-ro 10). La konata profesoro de ginekologio rekomendas, kiel laksigan medikamenton, fluidekstrakton el la ŝelo Rhamna Frangula, fabrikitan de Julio Denzel (Tübingen). La profesoro laŭdas ĝin pro la sendolora stimulado de peristaltiko kaj ĝin nun uzas sole post laparotomioj en la dua tago kaj ankaŭ ĝenerale ĉe akuŝiĝintinoj. La dozo estas trifoje tage po unu tekulero aŭ unufoje po unu grandkulero. Ĉe obstina mallakso li donis per unu fojo du grandkulerojn, ne spertinte kolikajn dolorojn.

D-ro S. Kanner (Galaco).

Nervaj malsanoj.

Jendrassik (Budapeŝt). **Pri difino de neŭrastenio.** (*Deut. med. Wochenschrift* 1909, n-ro 37). La neŭrastenio estas unuopa malsano, kvankam ĝiaj simptomoj en la apartaj kazoj povas esti diversegaj. Tamen ne ekzistas en neŭrastenio apartaj simptomgrupoj, kiujn oni povus konsideri kiel apartajn malsanojn, kontraŭe la simptomoj alternas

en plej diversaj kombinoj. La bazo de neŭrastenio estas herede kreita pli granda incitebleco de nervaj elementoj en iuj cerbaj partoj; ĝuste ekzistas ĉi tie neniam malforteco, ĉar male la nerva sistemo de tiaj individuoj funkcias pli, ol de sanaj homoj. La plialtigita ekscitebleco kreas senripozecon, eĉ kapablon al pli ampleksa laboremo. Neŭrastenion oni ne povas apartigi de la normalo, la plej facilaj kazoj trairas al la tiel nomata „normala“ nerva sistemo kaj en ĝiaj konsekvencoj plej fatala neŭrastenio estas la paranojo.

D-ro Fels.

Pediatrio.

Proskauer. **Acetonurio ĉe skarlatino.** (*Archiv f. Kinderh. Volum. 50*). La aŭtoro eltiras el siaj esploroj la jenajn konkludojn: 1. En ĉiuj kazoj de skarlatino aperas komence acetonurio kun diversa intenseco kaj diverslonga daŭro. 2. En iaj, ne tute certaj kazoj de skarlatino kaj ĉe la diferenca diagnozo inter skarlatino kaj post sera ekzantemo la apero de acetonurio atestas por skarlatino, tamen la manko de la reakcio ne ekskluzas nepre skarlatinon. 3. La acetonurio aperas sendepende de la daŭro de l' ekzantemo, de alteco kaj graveco de la malsano. 4. La kaŭzo de la acetonurio oni ne devas serĉi en manko de karbonhidratoj pro nesufiĉa nutriĝo, sed en interna manko de karbonhidratoj, ĉar per intoksikacio pro infekta malsano pli multe da karbonhidratoj estas konsumataj. 5. Por alplenigi la mankon de karbonhidratoj en la organismo, la graso ŝanĝiĝas en sukerojn kaj verŝajne tiamaniere kaŭzas la aperon de acetonuro.

D-ro Fels.

Hirurgio.

M. Katzenstein (Berlin). **Kuracado de la vejnvarikoj per enmuskoligado de la vejnoj.** (*La Semaine Médicale* 1909 n-ro 42). Por kuraci la vejnvarikojn de la malsupraj membroj, oni proponis en la lastaj jaroj kelkajn operaciojn, kiel ĉirkaŭligo de la vejno safena, „subhaŭta ekstirpo“ de la varikaj vejnoj, tuta eltranĉo de la varika trunko k. t. p. Tiuj ĉi procedoj tamen ne ĉiam liveras kontentigajn rezultatojn. Krom tio, kaj tio ĉi estas plej grava — al ĉiuj ĉi operacioj estas komuna unu danĝero: pulma embolio, kiel sekvo de artefarita trombozo. Tiu ĉi cirkonstanco estas tiom pli malagraba, ke la malsano mem senpere ne estas danĝera.

Por eviti tian neatenditaĵon, la aŭtoro, gvidante sin per fiziologiaj konsideroj, elpensis novan operacion.

La konatan malrapidecon de la sangmoviĝado en la vejnoj la aŭtoro klarigas per tio, ke la *vis a tergo* de la maldekstra korventrikulo apenaŭ sufiĉas por venki la baron, kiun la sango renkontas en la kapilara vazaro kaj ke la suĉforto de la dekstra korventrikulo influas nur pli najbarajn vazojn. La kuntiriĝado de la muskoloj estas, laŭ la opinio de la aŭtoro, la sola antaŭenpuŝanto de la sango en la vejnoj. Tiun ĉi supozon pravas la fakto, ke vejnvarikojn oni trovas ĉe la personoj, kiuj, kiel ekzemple virinoj, uzas malmulte da sinmovado, aŭ kiujn la okupado devigas longe restadi en starpozicio; kontraŭe tiuj, kiuj multe iradas, neniam suferas je vejnvarikoj. Plue la vejnoj safena kaj hemorojda-laj estas precipe inklinaj al la larĝiĝo, ĉar la muskoloj tuŝas ilin nur de unu flanko, dum la dua estas kovrita sole per la fascio, kiu facile cedas al la sangpremado en la vejnoj.

Tial por certigi al la vejnoj konstantan kaj sufiĉan malpleniĝadon, estas bezone ĉirkaŭigi ilin de ĉiuj flankoj per muskola teksaĵo, por ke ĝi dum sia kuntiriĝado ĉiam puŝu meĥanike la sangon antaŭen.

Por atingi tiun celon, la aŭtoro agas jene. Trafranĉinte la haŭton, li nudigas kaj izoligas la varikan tumoron. Poste li fendas la aponeŭrozon kaj malakramaniere dividas la muskolhiston laŭ la direkto de ĝiaj fibroj. En la fendaĵon, tiamaniere faritan en la muskolo, li lokas la tumoron, super kiu li fermas la muskolon per kontinua ketguta kudraĵo. La kunkudro de la aponeŭrozo kaj de la haŭto finas la operacion.

Ĝis nun la aŭtoro aplikis sian procedon ĉe 6 malsanuloj, 3 viroj kaj 3 virinoj, kiuj pro sia metio — ili estas bindistoj — havis tre disvolviĝintajn tumorojn. En ĉiuj ĉi ses kazoj la sukceso de la operacio estis plena.

La aŭtoro estas aplikonta sian operacion ankaŭ en konvenaj kazoj de hemorojda varikoj, kie la anusa kunpremanto estas servanta kiel sangmovilo.

Jam antaŭe Cecca kuracadis varikojn de malsupraj membroj, metante la vejnon safe-nan sub la aponeŭrozon kaj ricevis bonajn rezultatojn. Sed, laŭ Katzenstein, por konstante malhelpi la sangstazon en la vejnoj, estas dezirinde plene utiligi la prefor-ton de la muskolo dum ĝia kuntiriĝado. Sed tio estas atingebla, nur kiam la vazo de ĉiuj flankoj estas ĉirkaŭigita per muskolteksaĵo. Cetere, Cecca mem iafaĵa utiligis la preman agadon de la muskoloj, kovrante la vejnon per peco da muskolo.

La ĉefa valoro de la operacio de la aŭtoro konsistas en tio, ke en ĝi pulma embo-

lio estas tute ekskluzita kaj ankaŭ en tio, ke la resaniĝo estas pure fiziologia.

D-ro J. Gelibter (Zamość).

Radliński (Krakow). **Pri operacia kuracado de pulma emfizemo.** (*Kongreso de polaj internistoj 19-an de julio 1909*). Priparolinte patologian anatomion, patologion kaj klinikon de Freund'a tipo de pulma emfizemo kaj citinte 7 kazojn, ĝis nun operaciitajn en diversaj landoj, raportas la aŭtoro pri 2 kazoj el la kliniko Krakow'a, operaciitaj de prof. Kader kaj konkludas per jenaj rimarkoj.

1) Ĉar en 2 Krakow'aj kazoj, kiel en kazoj de aliaj aŭtoroj, post unutempa ambaŭflanka operacio okazis simptomoj de forta pliakutiĝo de bronĥito, kiu ĉe pli malforta, ol ordinare, laboro de la koro povas eĉ havi danĝerajn rezultatojn kaj kiu estiĝas sekve de plimalfaciligita forigado de pulma sekrecio pro tio, ke la malsanulo penas malmulte movi la brustkeston kaj pro kolapso de pulmoj post la operacio, oni devas fari la operacion ne unutempe, sed dutempe, ĉiufoje nur sur unu flanko. En iuj kazoj (Stieda) tio ĉi eĉ povas sufiĉi.

2) Ne estas decide determinite, ĉu oni devas fari kostotomion aŭ hondrotomion. Por hondrotomio pledas la cirkonstanco, ke la kartilagoj pli malfacile regeneras kaj pro tio ne facile revenas la antaŭa stato. Por eltranĉado de ostaj partoj de la kostoj pledas pli granda movebligo de la brustkesto, kiu per tiu vojo estas atingebla. Tamen, kiom de unu kazo oni povas konkludi, rimarkindan progreson en tekniko de tiu ĉi operacio signifos la movebligo de la tuta duono de brustkesto ĝis arko kostara, sekve de la dua ĝis deka kosto, kiun prof. Kader ekprojek-tis kaj efektivigis. La eltranĉo nur de supraj kostoj pro streĉiĝo de la molaj partoj, ĉirkaŭantaj la kostojn, ne redonas al la brustkesto deziratan moveblecon en tioma grado, kiel ĝin faras la plilongigo de la linio de movebligo ĝis arko kostara.

La indikoj por la operacio devas esti plilarĝigitaj. Tion ĉi montras prosperaj rezultatoj de ĉiuj operacioj, malgraŭ ke ne en ĉiuj kazoj estis la bildo, kiu respondus al la Freund'a emfizemo. Nome malgraŭ la hondrotomio kaj evidentigo de la kartilagoj ne ĉiam estis en ili trovitaj ŝanĝoj, plue en 3 el la priskribitaj kazoj ne estis enspira pozicio de kostoj, pri kio oni povas konkludi el la manko de retiriĝo internen kaj malsupren de la trafranĉita kosto laŭ difino de Freund. En 1 kazo en la momento de liberigo de la kosto estis eĉ retiriĝo de la kosta ekstremaĵo

eksteren, sekvis do kvazaŭ ŝanĝo de la elspira pozicio en enspiran pozicion. Oni povas do paroli pri indiko por la operacio ne sole ĉe enspira „rigida plivastiĝo de la brustkesto“, sed ankaŭ ĉe la nemovebliĝo de la brustkesto ĝenerale sur la fundo de rigidiĝo. Tian rigidiĝon kaj nemovebliĝon ni povas konjekti el malgrandaj — malpli ol 2 cm. — diferencoj de periferio sur nivelo de mampintoj ĉe enspiro kaj elspiro, el malgrandaj ciferoj, ricevitaj per spirometro.

Por ekzisto de la rigidiĝo de la brustkesto, akompanata ne ĉiam de la enspira plivastiĝo, pledas ankaŭ tio, ke post la operacio ne ĉiam sekvas retiriĝo de la brustkesta periferio al la pozicio elspira, aŭ meza, sed kontraŭe aperas ĝia plivastiĝo ĉe samtempa movebliĝo. Klinike tiuj ĉi kazoj prezentas la simptomojn de emfizemo, malgrandan moveblecon de la pulmoj, dispneon, bronĥan kataron — nome pro nesufiĉa ventolado. Komprenible en ĉiu kazo la rezultatoj estos des pli bonaj, ju pli junajn homojn ni operacios, ju pli la sufero estas de nelonga tempo kaj la simptomoj estas ne tro fortaj, fine kiom ne ankoraŭ aperis komplikajoj de la koro kaj aliaj organoj.

La kazoj de tiaspeca operacio estas plene konvenaj por lumbala anesteziigo. El la kazoj de la aŭtoro unu estis operaciita ĉe apliko de 0'08, la alia ĉe apliko de 0'11 da tropakokaino en 2% solvaĵo — kun plena sukceso.

Oftalmologio.

Wicherkiewicz (Krakow). **Kuracado de traĥomo per gonokokoj.** (*Wien. med. Wochenschr.* 1909, n-ro 38.) Pro malzorgeco de unu vartistino dek traĥomuloj estis infektitaj per gonorea konjunktivito. Sub kuracado kun nitrata arĝento la blenoreo resaniĝis kaj al surprizo de l' aŭtoro ankaŭ la traĥomo, eĉ ĉe pacientoj kun forta traĥomskvameto (*pannus*). De alia flanko oni rekomendis, bazante sin sur du bonsukcesaj kazoj, la gonorean sekretan, kiel kuracilon ĉe traĥomo, tamen la aŭtoro spite la priskribita observo ne kuraĝas aplikadi tian danĝeran terapion. *D-ro Fels.*

Ginekologio kaj obstetriko.

F. Weber. **Pri uzado en obstetriko de sensangigo de la malsupra duono de korpo laŭ Momburg.** (*Centralblatt für Gynaekologie* 1909 n-ro 41). La sensangigo de la malsupra duono de korpo fariĝas tiamaniere, ke oni metas duoble ordinaran guman gastubon ĉirkaŭ la korpon, kunpremante ĝin. Post la pu-

blikigo de d-ro Rieländer, kiu vidis malbonajn sekvojn de tiu ĉi agadmaniero, Weber komencis grandan serion da eksperimentoj en la kliniko de Döderlein. Li povis konstati, ke dum la atonio de utero, kiam la placento ne povas esti forigita pro malstreĉeco de utero kaj la sangado estas tre forta, oni atingis ĉiam la celon post la aplikado de la gumtubo. La utero kuntiriĝis, la sangado ĉesis kaj en multe da kazoj la placento estis ankaŭ forigita. La gumtubo devas esti tiel forte kuntirita, ke oni povu ĵus ekpalpi la pulsadon de la arterio femurala. La aplikado de tiu ĉi gumtubo daŭris de 5 ĝis 35 minutoj kaj neniam havis malbonajn sekvojn. En la praktiko tiu ĉi metodo povas esti tre oportuna.

D-ro Skalkowski.

Ott. (Peterburgo). **La kompara taksado de operaciaj metodoj por kuraco de utera kankro.** (*Centralblatt für Gynaekologie* 1909 n-ro 40). La operaciaj metodoj estas:

1. pilargigita perventra ekstirpo de la utero,
2. pilargigita pervagina ekstirpo de la utero,

3. simpla pervagina ekstirpo de la utero. Komparinte la rezultatojn de Wertheim, Schauta, kaj Staude, Ott opinias, ke la plej preferinda estas la simpla pervagina metodo. Praktike staras tiel la demando. Se iu malsanulino volas havi pli grandan ŝancon je radikala elkuraco, tiu ĉi ŝanco estas 1½ pli granda ĉe pilargigita perventra ekstirpo, tamen la malsanulino devas scii, ke la postoperacia danĝero por la vivo estas 11 foje pli granda ĉe tiu ĉi metodo.

D-ro Skalkowski.

V. Wallich. **La artefarata mamsuĉo.** (*Annales de Gynécologie et d'obstétrique.* Sept. 1909). Per la aparato de Rohan, per la suĉpumpilo, oni povas meĥanike efektiviĝi la fenomenon de la mamsuĉado. Ĝis nun oni povis per malnovaj metodoj ricevi nur kelkajn kulerajn da lakto ĉe la virino, ekzemple en la kazo, se oni ĝin bezonis por iu frunaskito. Nun tamen estas eble, sen interveno persona de la suĉinfano, daŭrigi eĉ dum monatoj laktacion, kion ĝis nun nur suĉinfano povis kaŭzi. Tiŭ aparato estas uzebla kaj utila 1. ĉe malbona formo de la mampinto, 2. ĉe pintvundetoj, limfangito kaj absceso de la mammo, 3. ĉe malforteco de la suĉuleto, 4. ĉe malsanecoj de la novnaskito (korizo, enterito, hemoragia, pneŭmonio, pleŭrito k. t. p.), 5. ĉe leporfaŭko, leporlipoj, 6. ĉe la konservado de la lakto supersufiĉa apud fremdaj nutristinoj okaze de la miksita mamnutrado.

D-ro S. Kanner (Galaco).

Krajewska (Serajevo). **Pri tetanio ĉe osteomalaciulinoj.** (*Internacia kuracista kongreso en Budapeŝto 1909, neŭropatologia sekcio*). Osteomalacio estas en kelkaj bosniaj distriktoj endemia sufero. En Serajevo la aŭtorino konstatis en la daŭro de dek jaroj 150 kazojn de tiu ĉi sufero kaj inter tiuj 116 kazojn, kaŭzitaĵoj de puerperioj. Tetanio estas en Bosnio relative ofta. Inter sepdek kazoj de tiu lasta sufero, konstatitaj en Serajevo dum dek jaroj, estis 48 puerperiaj kaj komplikitaj kun osteomalacio, same de puerperia origino. Tiel osteomalacio, kiel tetanio, atakas la enlandajn virinojn de la plej malriĉa mahometana loĝantaro, vivanta en kiel eble plej malbonaj higienaj kondiĉoj, loĝanta sur deklivoj de l' montoj en malbone aerumataj, mallumaj, malsekaj domoj kaj nutranta sin tre mizere. La fontojn de ambaŭ malsanoj oni devas serĉi en tro frua edziniĝo (iafoje en la dekdua vivjaro), en oftaj naskoj, kies nombro atingas 12—16, kiel ankaŭ en tro daŭrigata mamnutrado, ĝis 2½ jaroj. Tetanio plej ofte akompanas osteomalacion en la komenca periodo. La konekso inter ambaŭ tiuj ĉi malsanoj de la patrinaj funkcioj ne ŝajnas esti duba. Koncerne la jartempon ambaŭ suferoj aperadas plej ofte en marto kaj aprilo, plej malofte en junio kaj septembro; en la monatoj julio kaj aŭgusto ili tute ne aperis. La observadoj de la aŭtorino montras, ke tie ĉi ne vidiĝas akcidenta renkonto de ambaŭ suferoj, sed ke ili estas provokataj de la samaj agantoj kaj nehigienaj kondiĉoj kaj ke ili prezentas simptomon de la sama nutra malordo. Sanige en kazoj de tetanio, kunigita kun osteomalacio, efikas bone fosforo.

D-ro Fels.

Malsanoj haŭtaj kaj veneraj.

Ryszard Biehler. **Aldono al diagnozo de la makuloj ĉe lepro tuberoza kaj nervoza.** (*Medycyna i Kronika lekarska 1909 n-ro 39*). La aŭtoro, kuracisto de la leprulejo en Riga' esprimas la opinion, ke en multaj kazoj de lepro li atingis senduban pliboniĝon kaj en 5 kazoj eĉ malaperon de ĉiuj simptomoj malsanalaj. Inter diversaj rekomendataj rimedoj meritas en ĉiu rilato precipante atenton du kuraciloj, nome: *oleum gynocardiae* kaj subhaŭtaj injektoj de *nastin B*. — *Oleum gynocardiae*, produktata el la semoj de *Gynocardia odorata*, estas de longa tempo konata, kiel specifa kuracilo kontraŭ lepro. Laŭ Talwin ĝi plimultigas rimarkinde leukocitojn, pligrandigante tiamaniere la kontraŭstarecon de la malsanulo kontraŭ la mi-

krobo. Ĝi estas uzata po 10—50 gutoj 3 fojojn en tago, plej bone en lakto.

Nastino ekzistas en tri specoj: *nastin' Bo*, *nastin B I* kaj *nastin B II* kaj estas eltrovita de prof. Deycke' en 1907. Ĝi prezentas kunigon de du specife agantaj korpoj: nastino kaj benzoilĥlorido. Nastino estas apartigata el la mikroboj, eltrovitaj de Deycke kaj Reschad Bey en tuberoj de lepro kaj de ili nomataj *streptotrix leproides*. Oni injektas nastinon B I, solvitan en benzoilĥlorido (1:30). La aŭtoro aplikadis ilin de 2 jaroj ĉe 38 malsanuloj kaj preskaŭ ĉe ĉiuj la sanstato pliboniĝis kaj ĉiukaze en tiuj ĉi 2 jaroj la malsano ne estas progresinta; la simptomoj metastazaj aŭ tute ne aperis aŭ aperadis tre malofte en tre malgrava formo. En freŝaj kazoj la simptomoj de la malsano tute malaperis. Laŭ la aŭtoro la freŝaj kazoj estas plene elkuraceblaj, sed en leprulejoj oni renkontas ordinaran la malsanon jam tute disvolvitan. Bonaj higienaj kondiĉoj, pureco de la korpo kaj bona, eĉ intensiva, nutrado de la malsanuloj konsistigas gravan aganton kuracantan.

Diagnostiko.

F. Berka (Olmuc). **Pri la kvanteca rilato de la tuberkulozaj bakterioj, aperantaj ĉe diversaj sputo-kolorigadoj.** (*Centralblatt für Bakteriologie, Originale 1909, 51. vol. 4*). La aŭtoro rekomendas modifitan metodon P. Mayer-Caan (t. e. sen karmina antaŭkolorigo).

La sputofrotaĵon, flame fiksitan kaj kolorigitan per amoniokarbonat-kristalviolbluo, varmigu sur la flamo [3 partoj da 1% akv. amoniokarbonata tinkturo + 1 p. da koncentrigita alkoh. kristalblua tinkturo]. Senkolorigu: per 10% HNO³, poste per 95% alkoholo. Postkolorigu: 1 minuton per Bismarka bruno. [2 partoj da B. bruno + 60 p. da 95% alkoholo + 40 p. da akv. distil.]. Lavu akve kaj sekigu. Laŭ la eksperimentoj de la aŭtoro la uzo de malfortaj acidaĵoj, de violbluaj kolorigiloj kaj de bruna postkolorigo vidigas proporcie pli multe da tuberkulozaj bakterioj en la sputofrotaĵoj, ol aliaj kolorigmetodoj.

D-ro S. Kammer (Galaco).

Gösta Bohmansson. **Pri la kvalita pruvo de la urina sukero.** (*Biochemische Zeitschrift 1909, Kajero 3. 4. 5.*). La aŭtoro konstatas: 1) Per skuado de la urino kun besta karbo kaj acido hidrokloro aŭ besta karbo kaj alkoholo la sukero ne estas absorbita. 2) Kontraŭe absorbiĝas per tia maniero kelke da urinaj substancoj, nome kaj precize tiuj, kiuj kaŭzas falsan reagecon de Almén. Tiuj sub-

stancoj identiĝas je la u.ohromo. 3. La pruvoj kun kupraj saloj ne taŭgas (kontraŭ la opinio de Pflüger) ĉe la kvalita elmontrado de sukero tial, ke aliaj nekonataj substancoj, kiuj ne povas esti eliminataj el la urino, igas falsan pozitivan reagadon. Vidu O. Hammerstein, kiu en la Zeitschr. f. phys. Chem. 50 montras, ke malgraŭ la aldono de sukero oni povas trovi negativan reagecon de Worm-Müller.

Jen la metodo de la aŭtoro: Estas mik-sata 10 cm² da urino kun $\frac{1}{5}$ volumeno da 25% HCl + ĉirkaŭe 71 vol. da malseka bestkarbo [osta karbo „Kahlbaum“] aŭ $\frac{1}{2}$ vol. da seka; la tuto estas ĉirkaŭe unu minuton skuta kaj poste filtrata. La filtrita fluidaĵo estas nun neŭtraligata proksimume per kelkaj cm³ da natria lesivo kaj fine esplorata per Alména metodo.

D-ro S. Kanner (Galaco).

Kroniko.

La 8-an de oktobro estas en Moskvo legalizita la regularo de la „Tutrusa Esperanta Kuracista Societo“ (T. E. K. S.) kaj baldaŭ okazos la unua ĝenerala kunveno de la societanoj. La nova societo rajtas havi filiojn, por kies fondo suliĉas 5 membroj. Tiel la regularo malfermas eblon kovri la tutan landon per densa reto de filioj, posedantaj en sia regiono plenan memstarecon kaj nedependecon de la centro, propran kason por lokaj bezonoj kaj rajton elekti delegitojn. La delegitoj kolektiĝas periode por preparoli komunajn aferojn.

Tiu ĉi organizo plifortigos ankoraŭ la movadon esperantan en rusa kuracistaro, kiu jam nun plej multnombre aliĝis al Esperanto. Ni sendas al la T. E. K. S. tutkorajn dezirojn de sukcesoj.

„New York Medical Journal“ (23 oktobro 1909) enhavas longan artikolon s. t. „Esperanto in relation to medicine“, verkitan de nia kunlaboranto d-ro Kenneth W. Millican el Fairlee.

D-ro H. Boshouwers (Haarlem) tradukis holanden nian felietonon de Piłsudski „Pri nasko, gravedeco kaj aborto ĉe la loĝantoj de la insulo Saĥalin“ kaj publikigis ĝin en „Tijdschrift soor Praktische Verloskunde“ (1909 n-roj 10, 11, 12).

En n-ro 42 de „Allmänna Svenska Läkartidningen“ aperis sveda traduko de nia felietono de prof. Dybowski pri „Popola kuracado de sifiliso en Kamĉatka“. La tradukon faris s-ro S. E. Krikortz.

D-ro Briquet (Armentières) dissendis al francaj ĵurnaloj medicinaj tradukon de nia demandaro pri mortpuno. Ni ree atentigas la legantojn, ke la templimo por alsendado de respondoj pri tiu afero estas la 1-a de decembro.

Ni atentigas la legantojn pri la nova rubriko: „Korespondado Internacia“, en kiu troviĝos de nun ankaŭ la „respondoj de la redakcio“. La kolegoj, kiuj deziras ricevi apartan respondon per letero, bonvolu sendadi internacian respondkuponon por poŝtelspezoj.

* * *

La redakcio ricevis:

L. L. Zamenhof. Fundamento de Esperanto (Az Esperanto Alapkönyve), tradukita laŭ la permeso de la aŭtoro de Paul de Lengyel. (Eldono hungara).

Bayol. Esperanto Vejleder for det Røde Kors. Oversat paa Dansk af Andr. Nissen. (Eldono dana de la konata gvidilo de la Ruĝa Kruco por militistoj).

— Sputnik Krasnawo Kresta. Perevod Ju. Kolowrat-Ĉervinskavo. (Eldono rusa de la supra broŝureto).

Camille Aymonier. L'Esperanto. Reponse a des critiques.

Groupe Espérantiste de Tours. Au pays des chateaux.

Academia pro interlingua. Discussiones.

KOMUNIKAĴOJ DE T. E. K. A.

De S-ro prof. Dor ni ricevis la sekvan-
tan leteron, kiun ni publikigas sen ŝanĝoj.
Lyono, la 27-an de oktobro 1909.
Altestimata Kolego!

Mi ne sendis al Vi pli frue raporton pri nia kunveno en Barcelono, ĉar mi ne havis tempon antaŭ la dato, fiksita por la eldono de „Voĉo de Kuracistoj“.

T. E. K. A. ĉe la 5-a Barcelona kongreso! Nia kunveno tre bone sukcesis, kvankam ni nur estis 35 anoj.

En nia kunsido ni unue konstatis la grandan progreson de nia Asocio, kiu antaŭ unu jaro en Dresdeno komencis kun 20 anoj kaj nun, post novaj aliĝoj en Barcelono meĉn, atingas la nombron de 600.

Ni ne pritraktis sciencajn temojn aŭ raportojn, ĉar tiuj ĉi estis senditaj al Budapeŝta kongreso.

Nia kasisto d-ro Fromageot (el Beaune, Côte d'Or, Franclando) legis raporton pri la nuna situacio. Li klarigis, ke malgraŭ nia malgranda kotizaĵo (2 Sm., 5 frankoj) ni nun povas vivi, kondiĉe ke niaj elspezoj ne pligrandiĝu. Sub tiu kondiĉo oni unuanime voĉdonis subteni „Voĉo de Kuracistoj“, kies redaktadon oni tute aprobis. „Voĉo“ estas do kaj restas oficiala organo de T. E. K. A. kaj devos presigi ĉiujn informojn pri nia Asocio. Estas dezirinde, ke „Voĉo“ alprenu subtitolon „Oficiala Organo de T. E. K. A.“.

Oni poste diskutis pri kreo de nova ĵurnalo, kiu nun povus vivi kun niaj 600 anoj; tion mi sperte scias post 28 jara eldono de „Revue d'Ophthalmologie“. Sed, ĉar ĉiuj konsentis, ke nova ĵurnalo ne estus pli bona ol „Voĉo“, oni decidis forlasi tiun ideon tiel longe, ke la prezo de „Voĉo“ ne estas pligrandigita.

La elekto de nova estraro por 1910 estas laŭ statutoj prokrastita ĝis decembro.

Fine oni sendis koran saluton de la esperantistaj kuracistoj al la vidvino de nia kara kolego d-ro Vallienne. S-ino Vallienne kortuŝita respondis

En la ĝenerala kunveno de la kongreso la delegito de Brazilo legis leteron, kiun li ĵus estis ricevinta, dirante: „Ni ĵus obtenis grandan triumfon! La 4-a kongreso latinamerika de kuracistoj decidis elmontri sian simpatian al Esperanto kaj konsilis ĝian uzadon en la libroj, publikaĵoj kaj aliaj verkoj por internaciaj celoj. Rio de Janeiro 13. 8. 1909. D-ro Jono Keating, San Paolo, Brazilo.“ — Vidu ankaŭ „La du Steloj“ de Ĉirolando n-ro 9 januaro 1909.

En la kunveno ĉe estis nia Majstro d-ro Zamenhof. D-ro Artigues funkciis kiel sekretario kaj verkis detalan raporton, kiu estis liverita al ĝenerala sekretario de kongreso s-ro Chavet kaj aperos kun la oficialaj dokumentoj.

Jen estas la ĉefaj okazintaĵoj de la Barcelona kongreso.

Kun koraj salutoj

Via sindona *Prof. D-ro H. Dor.*

* * *

Alvoko.

La komitato de la T. E. K. A. estis elektita por 1 jaro kaj novaj voĉdonoj devas okazigi, laŭ § 8 de regularo, en decembro. Ni petas niajn anojn bonvoli fari proponojn.

Prof. d-ro H. Dor. D-ro W. Róbin.

KORESPONDADO INTERNACIA.

La kolegoj, kiuj volas utiligi tiun ĉi fakon, sendu kune kun la anonceto po 3 respondkuponoj interna cial aŭ poŝtmarkojn en valoro de 0.30 Sm. por ĉiu enpresio.

D-ro G. Johnston, 13 Lower Fitz William Str., Dublin, Irlando, Teko — konsulo por Irlando, Deziras ricevi por propagandaj celoj poŝtkartojn ilustr. de kuracistoj aŭ flegistinoj el ĉiuj landoj kun sciigoj pri utileco kaj lernebleco de esperanto inter samprofesiaj. Li respondos ĉiun poŝtkarton.

D-ro Mikołajski, Lwów, str. Śniadeckich, 6 Aŭstrio, Galicio — kolektas poŝtkartojn kun vidaĵoj de hospitaloj, klinikoj, universitatoj, banlokoj, monumentoj por kuracistoj kaj aliaj objektoj, rilatantaj al medicino.

La indikoj por la „Farina lactea Henrici Nestlé'i“.

ĈE INFANOJ:

Kiel nutrilo

ĉe suĉuloj, se pro nesufiĉa sekreciado de la lakto la sistemo de dubla lakto (allaitement mixte) estas aplikenda Ĉe artefara nutrado. Ĉe ablaktacio. — Ĉe nesufiĉa nutra stato de pli grandaj infanoj (anemio, konstitucionala malforteco).

Kiel kuracilo

ĉe dispepsioj kaj gastro-intestaj kataroj, specialaĵo ĉe tiel nomataj malutiloj pro laktonutrado (Milchnährschäden: Keller kaj Czerny). — Ĉe enterito folikulara. — Ĉe diatezo spasmofila. — Ĉe diatezo eksudativa. — Ĉe perturbacioj de la nutrado ĉe suĉuloj, flegataj en institutoj: hospitalismo, sepso kun gastrointestinalaj simptomoj (Fischl), malsaniĝoj pro troa amasiĝo de suĉuloj.

ĈE PLENKRESKULOJ:

Kiel dietetika nutrilo

Ĉe konsumantaj malsanoj de la organismo, kiel dietnutraĵo, ŝparanta albumenon kaj formanta adipon. — Ĉe malsanoj de la digesta kanalo, kiel dietnutraĵo, facile asimilebla kaj plene resorbebla. — Kiel nutrilo sen substancoj ekstraktivaj. Arteriosklerozo. — Specialaĵo en la nutrado de maljunuloj (Lapponi). — Ĉe malsanoj de reno, suferoj de urinveziko, diatezo uratika.

Respondoj de la redakcio.

D-ro Kenneth W. Millican en Fairlee. Al d-ro Robert Wallace 1218 South 28-th 8-th Louisville U. S. A. estas regule ekspedata la ĵurnalo kaj se li ne ricevas ĝin, eble estas eraro en la adreso. — La abonpago por Frato Cosmas, senditan de Vi la 30-an de aŭgusto al la kasisto de T. E. K. A. d-ro Fromageot, kiel ankaŭ la abonpagojn por d-rino C. H. Marsh Wickle kaj d-ro Edward Graij, senditajn la 30-an de septembro al d-ro Fromageot, ni ĝis hodiaŭ ne ricevis. Ĉar ni ekspedas la ĵurnalon nur post ricevo de la abonpago, bonvolu reklamaci ĉe la kasisto de T. E. K. A., por ke li sendu al ni la suprajn abonojn kaj precizajn adresojn. Ni tre bedaŭras, ke tiaj kelkmonataj prokrastoj en transsendo de abonoj senentuziasmigas la nove varbitajn adeptojn kaj malutilas al nia eldonaĵo kaj enkomune al Esperanto kaj petas insiste la kasiston de T. E. K. A., ke li tuj elsendadu la novajn adresojn kaj ĉiumonate reguligu la kalkulon.

S-ro Rogelio Pérez Domingo en Huérmececes. Laŭ Via deziro ni enkondukas „korespondadon internacian“ kaj se ĝi montros sin bezonata, ni provos realiigi pluajn Viajn projektojn.

D-ro Venancio da Silva en Rio-de-Janelro. Ni ne ricevis de d-ro Fromageot la abonpagon, kiun Vi al li sendis por d-ro Joao Alvas Borges. Ĉiuj abonoj, ricevataj de d-ro Fromageot, kasisto de T. E. K. A., estas citataj en la plej proksima n-ro de „V. d. K.“, sed de 3 monatoj d-ro Fromageot nenion alsendis.

D-ro S. Kogan. Ĝi ne estis preseraro, sed eraro de Via plumo, kiun ni kvankam rimarkis, tamen ne povis korekti ĉi tiu informo tute certa. Ni do tie ĉi laŭ Via deziro korektas, ke por konsulto kaj kuraciloj estas pagataj en kelkaj zemstvaj distriktoj ne po 5—15 Sm, sed po 5—15 Sd. Poŝtkarte ni alsendis respondon je Viaj demandoj.

TARIFO DE LA ANONCOJ:

Spaco	Unufoja enpresio:	Almenaŭ 6-foja enpresio por ĉiu:	Almenaŭ 12-foja enpresio por ĉiu:
1/1 tuta paĝo	70 kron. aŭstr.	60 kron. aŭstr.	40 kron. aŭstr.
1/2 da paĝo	35 kron. aŭstr.	30 kron. aŭstr.	20 kron. aŭstr.
1/4 da paĝo	18 kron. aŭstr.	16 kron. aŭstr.	12 kron. aŭstr.
1/8 da paĝo	10 kron. aŭstr.	9 kron. aŭstr.	7 kron. aŭstr.
1/16 da paĝo	6 kron. aŭstr.	5 kron. aŭstr.	4 kron. aŭstr.

APOTEKO SUB „ORA AGLO“
de
J. WEWIÓRSKI
sub direkto de d-ro Ludoviko Wewiórski
Lwów, str. Halicka 5.
Telefona n-ro 345

rekomendas ampuletojn, plenigitajn je sterilizitaj medikamentoj por subhataj injektadoj:

- 1) **Alkarsodilum purum**, respondas plene al *Arsycodile Leprince*, ampuletoj enhavantaj: Aquae dest. steril. 1 ccm., Natrii kakodilici 0'05.
- 2) **Neo-alkarsodilum**, respondas plene al *Neo-arsycodile Leprince*, ampuletoj, enhavantaj: Aquae dest. steril. 1 ccm., Natrii metylo-arsenici (Arrénal) 0'05.
- 3) **Alkarsodilum ferratum**, respondas al *Ferracodile Leprince*, ampuletoj, enhavantaj: Aquae dest. steril. 1 ccm., Ferri kakodilici 0'05.
- 4) **Alkarsodilum modificatum**, ampuletoj, enhavantaj: Aquae dest. steril. 1 ccm. Atoxyli 0'05.

Miaj ampuletoj, pakitaj po 10 pecoj en skatoletoj, koncerne la eksteran formon egalas al la francaj kaj krom tio estas treege zorge dozitaj kaj sterilizitaj kaj la saloj, uzataj por produktado, kelkan fojon purigataj.

La prezoj de miaj ampuletoj estas preskaŭ duone malpli altaj ol la francaj:

10 amp. Alkarsodilum . . . 2— K 1— rublo 2— mk.
10 amp. Neo-alkarsodilum . . . 2— K 1— rublo 2— mk.
10 amp. Alkarsodil. ferrat . . . 2— K 1— rublo 2— mk.
10 amp. Alkarsodil. modif. . . 2'50 K 1'25 rublo 2'50 mk

Rumana Esperantisto
Oficiala ĉiudumonata organo de la rumana Esperantista Societo.

Jara abono: 2 Sm. Redakcio kaj administracio: Bukaresto, 5 Str. I. C. Bratianu.

MOSKVA LIBREJO ESPERANTO
(Tverskaja 28, Moskvo, Rusujo.)

akceptas mendojn por ĉiuj esperantaj libroj, kaj abonon por la ĉiumonata ĵurnalo „LA ONDO DE ESPERANTO“ (la prezo 1,06 Sm. jare). Ĝi proponas ĵusajn eldonojn:

D-ro KABE. *En malliberejo* (rakonto de E. Ĉirikov) pr. 10 Sd.
D-ro L. ZAMENHOF. *Plena Esperanta-rusa vortaro*, pr. 85 Sd.
V. DEVJATNIN. *Plena verkaro*. 2a vol., pr. 1 9m.
V. DEVJATNIN. *Plena verkaro*. 3a vol., pr. 65 Sd.

LA KATALOGO SENPAGE.

Franca Esperantisto
monata organo de francaj esperantistoj.
Jara abono: Fr. 4.
Redakcio kaj administracio: Paris. Boulevard Magetan 46.

ELEKTRO-KOMPANIO „SANITAS“

BERLIN N. FRIEDRICHSTR. 131 D,
ECKE DER KARLSTR.

PLEJ GRANDA FABRIKO EN LA MONDO POR KOMPLETAJ ARANĜOJ EN
FIZIKALAJ KURACINSTITUTOJ.

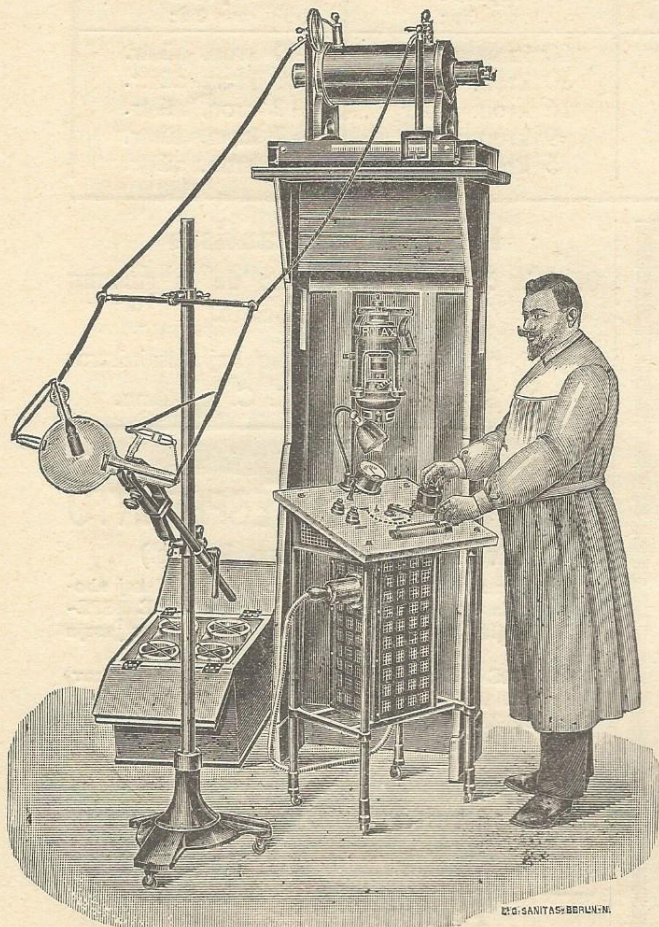
::: Fabriko de elektromedicinaj kura gimnastikaj kaj hidroterapiaj aparatoj. :::
Filioj: Düsseldorf, Graf Adolfstr. 88. London W., 61 New Cavendish Street.

Rotax - Röntgen - Instrumentaro

ankaŭ por senpera aligo al turno- kaj ŝanĝo-fluo

NOVAĴO! sen transformilo NOVAĴO!

RÖNTGEN-APARATO DE PLEJ SIMPLA KONSTRUO KAJ PLEJ FACILA MANUZO.

Rotax-Instrumentaro por turno- aŭ ŝanĝo-fluo
sen transformilo.

MULTOSTAT

SEN TERFERMO. PREZO NE PLIALTIGITA.

Plej multeflanka aliga aparato por ĉiuj
elektraj fluoj, aplikeblaj de la kuracisto:
galvaniz. (elektrolizo, kataforezo), (sinu-
sojdo) farad., galv.-farad., elektr. kvarĉelaj
banoj, hidro-elektraj plenaj kaj partaj ba-
noj, kaŭstiko, endoskopio, ĥirurgiaj opera-
cioj (frezado, ĉizado, borado, trepanado,
segado kaj vibromasaĝo).

Superecoj: Certa evito de la danĝero de
terfermo.

Manko de iu ajn malfermaĵo, pro tio:
Absoluta senpolveco kaj certa uzebleco.
Plej preciza gradigo de ĉiuj fluospecoj
(turnoreostatoj).

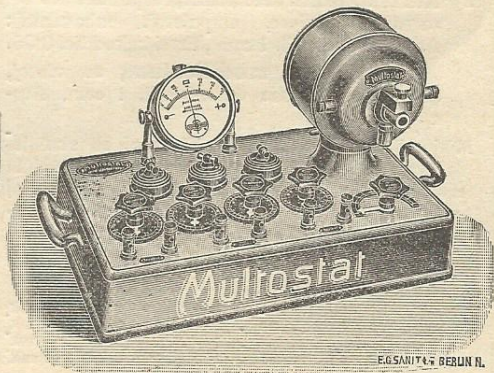
Tre forta motoro.

Plej granda spacoŝparo kaj plej facila
transportebleco.

Miliamperometro kun 8 mezurarangoj.

Prezo: Multostat sen terfermo por kon-
stanta fluo 110 Voltoj M. 360.

Multostat sen terfermo por ŝanĝfluo
120 Voltoj M. 460.

EG SANITAS BERLIN N.

ELEKTRO-KOMPANIO „SANITAS“ BERLIN.

„Fön“ Nova elektra
varmaera duŝo.

**NOVAĴO! DOZEBLECO DE LA INTENZO KAJ
DE LA TEMPERATURO**

de aerfluo per almeto de tuboj je diversa elradia aperturo.

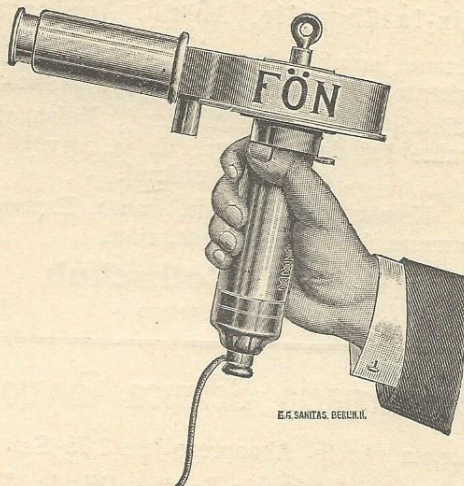
Superecoj:

- Varma aero tuj post enigo.
- Ĉiama uzopreteco.
- Facila transportebleco 1.5 kg.
- Aplikebleco en ĉiu loko kun elektra konduko.
- Absoluta senodoreco.
- Plej malkaraj, facile elŝangeblaj
- Provizaj hejtiloj (1 M.), pro tio:
- Senlima funkciebleco.
- Neniuj kostoj por instalado.
- Plej malgrandaj kostoj de aplikado.

Provizaj hejtiloj M. 1.—.

Almetaj tuboj je diversa grandeco de la aperturo po 0.75 M.

Prezo M. 60.

E.F. SANITAS, BERLIN.

Ĉiunonate Röntgenkursoj por kuracistoj kaj kursoj kun elontroj pri la elektromedicino en nia aŭditoriejo, Berlin, Friedrichstr. 131 d. Ecke Karlsstrasse.

Esperanto=Poŝkalendaro

(POR LA JARO 1910, TRIAJARA ELDONO),

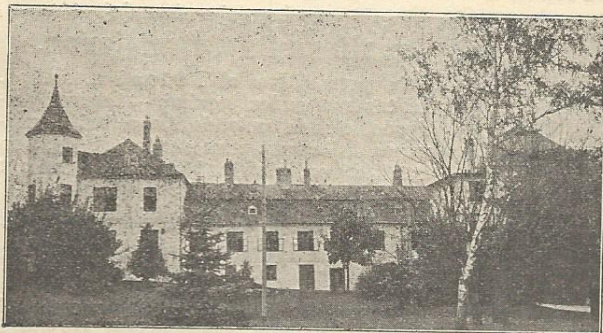
de **J. H. FRED, Bpisto Place, EDINBURGH, Skotlando.**

136 Paĝojn da interesa materialo. **Prezo—30 sd afrankite**

(Eksterlande—afrankite kontraŭ 3 respondekuponoj, internacie).

Aperos ĝustatempe ĉe la fino de novembro 1909; la kalendaro enhavos belegajn bildojn de la Majstro kaj de Sro Bolingbroke Mudie; „la Espero“ kun muziko; revuon pri esperanto dum la jaro 1909; la Boulogne'an deklaron; artikolon pri Washington, la kongresurbo de la sesa; la adresaron de la U. E. A. kun antaŭparolo de Sro H. Bolingbroke Mudie; tabelojn de monsisistemo; dataron kun multe da novaĵoj; paĝojn por spezoj; adresojn de esperantistaj firmoj kaj hoteloj, k. t. p. La amplekso de la kalendaro nur estas 5x3 coloj, tre taŭga por la veŝta poŝo.

TOLE KAJ FORTE BINDITA KUN ORUMITA TITOLO.

WÄLLISCHHOF

Maria-Enzersdorf am Gebirge
apud VIENO (en distanco de 1 horo)

SANIGEJO, tre bele lokita, por ku-
racprocedo fizika-dieta.

Bonegaj kuraesukeesoj.

Prospektoj germanaj kaj Esperan-
taj volonte elsendataj senpage.

Carl Seyferth *D-ro Marius Sturza*
posedanto. ĉefkuracisto.

AACHEN.

(Aix-la-Chapelle, Aĥeno, Aquisgran).

La tutan jaron mi akceptas en mian domon banvizitantojn por kuracado fizika kaj dietetika. Indikacioj: Guto, Reŭmatismoj, Malsanoj de l'haŭto kaj de la sango, de la nervoj, tro-piklandaj suferoj.

Korespondado: angle, france, Esperante, germane, hispane, holande, ruse.

D-po E. Rothsuh

Kuraca Pensiono.

12—4

Internacia Scienca Revuo

monata gazeto. Abonprezo jare 2.75 Sm. Administristoj: Internacia Scienca Oficejo, 8, rue Bovy-Lysberg, Geneve.

Chirurgisch - urologische Privatklinik

von Dr. A. FREUDENBERG

Berlin. W. Apostel-Paulusstrasse Nr. 12.

Kuracejo por ĉiuj malsanoj de l'urinorganoj. — Operacioj je reno, veziko, prostato, urintubo, testiko k. t. p. Tri klasoj.

Prospekto laŭ deziro.

„POLA ESPERANTISTO“

MONATA GAZETO, ORGANO DE POLAJ ESPERANTISTOJ.
Redaktata de D-ro Leono Zamenhof.

LA ABONPAGO

Jare sen la „Liter. Aldono“ — 2 rb. — Sm 2,10
Kun la „Literatura Aldono“ — 3 rb. — Sm 3,15.

Kun la poŝta transsendo.

ADRESO DE ADMINISTR.:
WARSAWA (VARSOVIO) str. Hoża Nr. 20.

(RUSA POLUJO).

Medizinisch. Licht-
& Herz- u. Nerven-

vormals: ROTES KREUZ

51 Luisenstrasse

Sekcio por lumkuracado

Elektra lumo per elektrodaj de karbo, fero, hidrargo. Lumo de Roentgen. Radiado d' Arsonval kaj de Oudin, Radio-banoj k. t. p. Kontraŭ artrito, reŭmatismo, neŭralgio, iskialgio, furunkulozo, diabeto k. t. p.

Radiado kaj fotografado laŭ Roentgen.

Prospekto laŭ deziro. Kuracado ambulante. — Oni parolas Esperante.

Du kuracistoj

Direktoro: D-ro Breiger.

Heilanstalt - - Kuracejo

{ por lumkuracado
{ por malsanoj de l' koro
{ kaj de l'nervoj.

antaŭe: RUĜA KRUCO

BERLIN NW. 6

Luisenstrasse 51

Sekcio por malsanoj de l' koro kaj de l' nervoj.

Esploroj per radioj de Roentgen kaj konstato de la agado de l' koro. Banoj kun karbacio kaj sprucbanoj kun pinbtrigonoj. Elektraj banoj por la tuta korpo kaj por apartaj membroj. Vibromasaĝo k. t. p.

La kuracado plene anstataŭas restadon en Bad Wiesbaden, Teplitz, Nauheim, Cudova.

SANATORIO de D-ro K. DŁUSKI en ZAKOPANE (Galicio-Aŭstrio)

por brustaj malsanuloj

malfermita tutan jaron.

Bela perspektivo al Tatraj montoj. La ĉambroj suden turnitaj. — Centrala hejtigado, elektra lumigado, kondukaj de malvarma kaj varma akvo sur ĉiuj etaĝoj, elektra lifto, pordesinfekta kamero, ĉambroj por apartigo de infektaj malsanoj.

Legejo, teatra ĉambrego, preĝejo, telefono, telegrafo, poŝto kaj veturiloj en la instituto.

La prezoj tre moderaj komencante de 11 kronoj por legejo, pensio kaj kuracado.

